

מחשבת חוץ לזמנו בחפינת הקטורת

בעניין קרבן שלמים נתפרש בתורה, שאם חישב בשעת אחת מעבודות הדם, [שחיטה]. קבלה. הולכה. זריקה], שיהיו אחת האכילות, [זריקת דם. הקטרת אמורים. ואכילת בשר] לאחר הזמן הראוי להם, נתפגל הקרבן, [זריקת הדם זמנה עד שקיעת החמה. הקטרת האימורים זמנם עד הבוקר. והאכילה זמנה עד הבוקר של מחרת].

ונאמר, "זאת התורה לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמלואים ולזבח השלמים" (ויקרא ז' ל"ז), להקיש כל הקרבנות הללו לשלמים, ללמד, שכשם שמחשבת חוץ לזמנו מפגלת את השלמים, כי היא מפגלת את כל הדברים הללו.

והנה, המנחה היא בכלל הדברים המתפגלים במחשבת חוץ לזמנו. **ונסתפק רב פפא**, האם חפינת הקטורת למדה בגזרה שווה מקמיצת המנחה, שכשם שהמחשב בקמיצה מחשבת חוץ לזמנו [להקטירה למחר], פיגל את המנחה, כך המחשב בשעת חפינה, להקטיר את הקטורת למחר, פיגל, או שאין ללמוד זאת בגזרה שווה, ובקטורת אין מחשבה זו מפגלת.^א

ופשט רב שימי בר אשי את הספק, ממה ששינונו, "הוסיף רבי עקיבא (א) הסולת (ב) והקטורת (ג) והלבונה (ד) והגחלים, שאם נגע טבול יום במקצתן, פסל את כולן", שכל אלו הם בכלל המעלה שעשו בקדשים, שהכלי מצרף כל מה שבתוכו להיחשב כאחד, ואם נגע במקצת מה שבתוכו, כאילו נגע בכולו.

הגחלים, כיון דידיה ככלי שרת דמו. וצריך לומר אפילו אם תמצוי לומר דידיה ככלי שרת דמו, ולא מיפסיל אי נפלה אארעא ואספה, מכל מקום לאו אורח ארעא לעשות כן לכתחילה בכל שנה ושנה, השתא לפני מלך בשר ודם אין עושין כן, לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה על אחתכמה וכמה. [תוס'].

^א **ותימה לי, והאמרין** בפרק איזהו מקומן, **דבר הלמד בהיקש, אינו חוזר ומלמד בגזרה שווה בקדשים. ונראה לי לפרש, דפשיטא ליה דשייך בה פיגול בהליכתה ובהקטרתה** למאן דאמר במנחה הקטרה מפגלת הקטרה בפרק הקומץ זוטא, כיון דכל הני עבודות דמו לגמרי לעבודת המנחה, **ואף על גב דלא איתקש לשלמים**, הא כתב בתר קרא ד"זאת התורה" "ביום צוותו את בני ישראל להקריב את קרבניהם", ודרשינן מיניה, זה בכור מעשר ופסח, וכל מידי דשייך ביה הקרבה והקטרה, עד שאני מרבה לוג שמן של מצורע, דמוכח בפרק הקומץ רבה דבעינן לשמו, ושאל הרב רבי יום טוב הקדוש את ריב"א מנלן, והשיב לו מ"ביום צוותו להקריב את קרבניהם" נפקא, דאיהו נמי איקרי קרבן, דכתיב "והקריב אותו לאשם ואת לוג השמן" ודרשינן בפרק בית שמאי "כל קרבנם" לרבות לוג שמן של מצורע, כל שכן קטורת, דאיהו גופה קריבה לאשם, וכתב בה לשון הקטרה, **ולא מיבעיא ליה הכא אלא אי חשיבא חפינה עבודה כמו קמיצה**, דבקמיצה פשיטא לן דהיא עבודה, ומפגלין בה כמו שחיטה בזבח, שהשחיטה היא מפרשת חלק גבוה הדם מחלק הדיוט, כך קמיצה מפרשת הקומץ מן המותר, אבל בחפינה לא שייך למימר הכי, דאפילו מה שנשאר במחתה הוא חלק גבוה, ובפעם אחרת מקריב אותה, אבל מספקא ליה אי גמר מלא מלא, וחשיבא כמו קמיצה, או לא. ופשיט רב שימי בר אשי, מדפסלה בה לינה, פסלה בה מחשבה ככל עבודה שהזיקק לה הכתוב, ואם כן בחפינה נמי פסלה בה מחשבה. [תוס'].